

یادداشت روز

مروری بر عملکرد ۱۰ساله ضرغامی

فرازوفرود «عزت»

محمدحسین ابراهیمی

● سوم خرداد۱۳۸۲ وقتی عزت‌الله ضرغامی به ریاست سازمان صداوسیما منصوب شد، سرپال «نقطه‌چین» از شبکه سوم سیما در حال پخش بود. اسپانسر این سرپال، شرکت سالمسونگ بود که در قالب مغازه صوتی و تصویری شخصیت کوروش و پدرش (سیامک انصاری و سعید پیرنوست) در معرض دید بینندگان قرار می‌گرفت. البته این فروشگاه در کنار لوازم صوتی و تصویری، کیک و شیر کاکائو هم می‌فروخت و اردل (مهران مدیری) مشتری ثابت آن بودا مهندس ضرغامی در یکی از نخستین اقدامات خود دستور داد تا حامی مالی این سرپال عوض شود چراکه معتقد بود سالمسونگ یک شرکت خارجی است و حق ندارد تبلیغاتی با چنین حجمی، آن هم در یک سرپال پرطرفدار در رسانه ملی داشته باشد. تاکید اینشان بر به‌کارگیری یکاسپانسر ایرانی باعث شد تا موسسه مالی‌اعتباری بنیاد جایگزین سالمسونگ شود. حالا پس از ۱۰سال، سوال اساسی این است که پس آن مهندس ضرغامی کجاست؟ فردی که به درستی دغدغه و حساسیت فراوانی روی تبلیغات صداوسیماداشت.

از سالمسونگ تا پرچم آوازه

طی یکی، دو سال اخیر وضعیت تلویزیون به گونه‌ای پیش‌رفته که بدون هیچ رودربایستی و ملاحظاتی، بستیری از برنامه‌های صداوسیما در خدمت تبلیغات ریزودرشت و رنگ‌وارنگ انواع و اقسام شرکت‌ها و بانک‌ها و تولیدی‌ها و موسسات درآمده‌اند و به راحتی آنتن را می‌فروشند. از برنامه «جمعه ایرانی» رادیو گرفته تا برنامه «به خانه بر می‌گردیم» شبکه پنج و «سیمای خانواده» شبکه یک و «عمو پورنگ» و سرپال‌های شبانه و...

دیگر نه مهندس ضرغامی و نه هیچ‌کس دیگری، کوچک‌ترین حساسیتی به این تبلیغات عجیب‌وغریب نشان نمی‌دهند، به‌جز برخی چهره‌های فرهنگی و هنری و رسانه‌های نوشتاری که گه‌گاه به این موضوع اعتراض می‌کنند؛ مانند داریوش ارجمند که همین نوروز اسفال در برنامه پخش زنده شبکه یک، وقتی پرچم برنج آوازه را در کنار پرچم ایران با همان ابعاد و حالت، برافراشته دید، به این موضوع اعتراض کرد. در سرپال «پایتخت ۳» هم که نوروز۹۳ روی آنتن شبکه یک رفت به طرز اغراق‌آمیزی از حامی مالی استفاده شد و همین رویه، سه ماه بعد در سرپال «مدینه» که ماه مبارک رمضان پخش شد نیز ادامه یافت. حالا مخاطبان رسانه ملی به تبلیغات سرسام‌آور و ریزودرشت تمام شبکه‌ها و برنامه‌ها عادت کرده‌اند که در قالب‌ها و شکل‌های مختلف پخش می‌شود. برنامه مستقل قرعه‌کشی جوایز، برنامه‌های آشپزی، برنامه‌های آموزشی و آمادگی کنکور و انواع‌واقسام زیرنویس‌ها که در بین برنامه‌ها روی اعصاب مردم راه می‌روند و برنامه‌های ترکیبی که در آن، افرادی به نام کارشناس می‌آیند و جای، قرص لاغری، صابون، کرم و... تبلیغ می‌کنند، به همه اینها اضافه کنید تبلیغات روتین و همیشگی بین برنامه‌ها را که مدام در حال پخش هستند. در حال حاضر، اوضاع به گونه‌ای است که حتی وقتی کارشناس هوشناسی وضع‌هوارا پیش‌بینی می‌کند مثلاً: از سرمای هوا در روزهای آینده می‌گوید، مخاطب انتظار می‌کشد که بلافاصله پس از آن، بخاری یا رادیاتور هم تبلیغ شود!

اما چرا صداوسیما به این روز افتاده است؟ از وقتی دکتر دارابی به سمت معاونت سیما برگزیده شد، کم‌کم به تصمیم‌گیرنده اصلی در حوزه تلویزیون (و حتی بنا به برخی شنیده‌ها کل سازمان) تبدیل شد. یکی از سیاست‌های اصلی ایشان، رامتدازی مداوم شبکه‌های جدید بود و بر همین اساس، شبکه‌هایی چون بازار، شما، نمایش، ورزش، تماش، سلامت، پویا، نسیم، افق با کیفیت HD و شبکه‌های جدید برون‌مرزی رامتدازی شدند و تازه به این آمار باید شبکه‌های استانی را هم اضافه کرد. طبیعی بود که با اضافه‌شدن این حجم از شبکه‌ها، بار مالی سنگینی بر دوش سازمان قرار بگیرد. در کنار این مساله، نباید وضعیت بسیار بد اقتصادی کشور در سال‌های ۹۱و۹۰ را هم نادیده گرفت که بر کل کشور حاکم شد و خواهناخواه روی رسانه ملی نیز اثر گذاشت و اوضاع صداوسیما به جایی رسید که امروز شاهدش هستیم. حال به نظر می‌رسد توسعه کُتی به اندازه کافی صورت گرفته و امیدواریم آقای سرافراز و همکاران ایشان بر توسعه کیفی شبکه‌ها و برنامه‌ها تمرکز کنند و به نحوی مردم را از این همه برنامه‌های تبلیغاتی رهایی بخشند. اما مساله دیگری که این انبوه شبکه‌ها موجب شده، پخش چندباره فیلم‌ها و سرپال‌هایی است که در سال‌های پیش ساخته شدند، برای مثال سرپال «ساختمان پزشکان» چندین‌بار از شبکه‌های مختلف پخش شده است. این ماجرا حتی به سرپال‌های فاخری چون امیرکبیر، سرداران و بوعلی سینا هم سرایت کرده است و این مجموعه‌ها را شبکه‌هایی چون آموزش، آی فیلم و تماشا به نوبت تکرار می‌کنند. (از پخش چندین و چندباره سرپال مختارنامه در مناسبت‌های مختلف می‌گذریم) در این میان پخش این سرپال‌ها از شبکه آموزش سیما سوال‌برانگیز است!

آرزوهای برابردخته

مجموعه شرایط یادشده، موجب به‌هم‌ریختگی و بی‌برنامگی عجیبی در میان شبکه‌های سیما شده است. مدت‌ها صحبت از این بود که کاتال‌های تلویزیونی موضوعی و تخصصی شوند. اما فقط شبکه‌هایی چون خبر، ورزش، قرآن و پویا به این اهداف رسیدند. مثلاً شبکه دو که قرار بود به کودک و نوجوان اختصاص پیدا کند، هنوز گفت‌وگوی ویژه خبری و انواع‌واقسام فیلم‌ها و سرپال‌ها و برنامه‌های خانوادگی و ترکیبی پخش می‌کند. **ادامه در صفحه ۱۳**

شرق: امروز ۱۷آبان است؛ روزی که دوره پنج‌ساله حضور عزت‌الله ضرغامی بر صداوسیما نیز به پایان می‌رسد. شاید امروز آخرین زمانی باشد که او به‌عنوان مدیر «رسانه ملی» در اتاقش در ساختمان شیشه‌ای می‌نشیند. مهندس ۵۵ساله عمران وقتی در ۴۵سالگی در معاونت سینمایی جایگزین علی لاریجانی شد موهای شقیقه‌اش هنوز سفید نشده بود. ۱۰سال حضور او در سازمان صداوسیما جز سفیدشدن موها میراثی را به‌جای گذاشت که شاید هیچ‌کدام از چهار مدیر قبل از او چنین عملکردی نداشتند.او بر خلاف اسلافش این فرصت را داشت تا بتواند برنامه‌هایش را طی ۱۰سال در سازمان صداوسیما پیاده کند؛ برنامه‌هایی که بخشی از آنها از جمله ایجاد شبکه‌های متعدد تلویزیونی و بالابردن کیفیت تصویر صداوسیما و ارتقای سیستم از آنالوگ به دیجیتال و HD و بردن آن‌های شبکه‌های تلویزیونی به غیرقابل دسترس‌ترین نقاط کشور از نقاط مثبت پرونده او بود که در مقابل نگاه یکسویه و جناحی

ماموریت ضرغامی در صداوسیما امروز پایان می‌یابد

آخرین پلان «عزت»

سازمان صداوسیما و سپردن برخی برنامه‌ها به چهره‌های خاص و حذف برخی چهره‌ها و نام‌های فرهنگی -سیاسی از صداوسیما پرونده او را خاکستری می‌کند. ضرغامی قبل از حضورش در صداوسیما بارها از سطحی‌نگری در برنامه‌های صداوسیما گلایه کرده و قول‌هایی برای رفع آن داده بود. ضرغامی در جلسه‌ای که با برخی از منتقدان و کارشناسان هنری در ۱۲امرداد سال۸۳، چندماه بعد از حضورش در رسانه ملی داشت، گفته بود: «اشکالات بسیاری درباره سطحی‌زدگی و عوام‌دگی برنامه‌های تلویزیون وجود دارد که ما بازنگری جدی در آن انجام خواهیم داد» البته در پنج‌ساله اول تلاش‌هایی برای بالابردن سطح کیفی برنامه‌ها انجام شد و حاصل آن نیز ساخت مجموعه‌های مهمی چون کیف انگلیسی، روزگار قریب، سفر سبز، شب دهم و حضور کارگردانان شاخصی چون محمدحسین لطیفی، بهروز افخمی، حسن فتحی، مسعود جعفری جوزانی، کیانوش عیاری و داوود میرباقری شد. اما در پنج ساله دوم بیشترین تلاش سازمان صداوسیما

بر بالابردن تعداد شبکه‌های تلویزیونی و رادیویی گذاشته شد و حاصل آن افتتاح حدود ۱۸ شبکه داخلی و سراسری، ۱۰ شبکه برون‌مرزی و ۳۴ شبکه استانی تلویزیونی شد؛ شبکه‌هایی که منهای شبکه‌های استانی در میانشان تنها شش شبکه به‌عنوان شبکه‌های مولد بودند و سایر شبکه‌ها از خوراک این شش شبکه تغذیه می‌کنند. بررسی عملکرد عزت‌الله ضرغامی در ۱۰سال گذشته البته شاید بیشتر از اینها مجال بررسی دارد و حتما این اتفاق خواهد افتاد. اما ما در آخرین روز احتمالی حضور ضرغامی در صداوسیما با اهالی فرهنگ و هنر که در ۱۰سال گذشته در کنار رسانه ملی حضور داشتند چهار سوال کوتاه مطرح کردیم: عملکرد ضرغامی را در پنج‌سال اول و پنج‌سال دوم چگونه می‌بینید؟ آیا با جایگزین احتمالی‌اش آشنایی دارید و نهایتاً چه نمره‌ای به او می‌دهید. این سوال را با بیش از ۵۰ نفر در میان گذاشتیم؛ هرچند خیلی از این هنرمندان به دلایلی حاضر به پاسخگویی نبودند؛ شاید در فرصتی دیگر.

نمره‌تان به ضرغامی؟	محمدسرافراز را می‌شناسید؟	عملکردش سال دوم؟
نمره او در پنج‌سال دوم کاهش پیدا کرد.	می‌شناسم	جریانات اجتماعی، تأثیری روی صداوسیما گذاشت. مشکلات مالی تلویزیون زیاد شد. با وجود موج عظیم ماهواره‌ها طیف وسیعی از مخاطبان رسانه ملی را از دست دادیم.
نمره ۳	می‌شناسم	-----
معمولاً به همه نمره ۲ می‌دهم.	دور ا دور می‌شناسم.	-----
نمره مثبت	نمی‌شناسم	-----
ما جلو دوربین می‌رویم و کارمان را می‌کنیم و نمره نمی‌دهیم	نمی‌شناسم	-----
نمره نمی‌دهم	می‌شناسم. شک نکنید او رییس بعدی است	باید در یک میزگرد آن را بررسی کرد.
۱۵ به بالا	او را از نزدیک نمی‌شناسم اما با توجه به اینکه جز نیروهای اصولگر است، به‌نظر می‌رسد مدیر موفقی باشد	در پنج‌سال گذشته فعالیت برون‌مرزی صداوسیما خوب بود توجه به مسایل سیاسی تأثیرگذار بود. در بحث سیاسی همچون فتنه ۸۸، جسارتی که در مدیریت صداوسیما دیده شد قابل تحسین است
-----	می‌شناسم.	۱۰ سال گذشته، یکی از سخت‌ترین دوران بعد از انقلاب بوده و تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی، مسیر سختی را برای فرهنگ ایجاد کرد. فکر می‌کنم ضرغامی به پشتوانه پنج‌سال اول، خیلی‌خوب از این برهه عبور کرد.
۱۳	سرافراز بهترین گزینه برای ریاست سازمان است.	من به پنج سال اول ۱۰ و پنج سال دوم ۳ می‌دهم

هنر

چهره روز

نقاشی‌های انسان در ابعاد واقعی روی بوم

«پروتگونیست‌ها»

به «طراحان آزاد» می‌آیند

● شرق: نقاشی ۱۲انسان در ابعاد واقعی، تازه‌ترین آثار «سلمان خوشرو»، نقاشی جوان است که از عصر جمعه ۱۳۳آبان روی دیوار نگارخانه «طراحان آزاد» می‌رود. «پروتگونیست»، عنوان این نمایشگاه است که دومین نمایش انفرادی سلمان خوشرو محسوب و در آن ۱۲تابلو از انسان‌های معمولی ارایه می‌شود که با مخاطبان خود حرف‌های بسیاری برای گفتن دارند؛ سال گذشته فیگورهای او که باز هم آدم‌های معمولی را تصویر کرده بود با تکنیک کاردک و رنگ‌های غلیظ با استقبال بسیار روبه‌رو شد و همگی به فروش رسید، اما اینک سلمان خوشرو فیگورهایش را به‌صورت رئال و در ابعاد واقعی به تصویر کشیده تا انسان امروزی را از زاویه‌ای دیگر روایت کند. سلمان خوش‌شرو در سال۱۳۶۲ در تهران متولد شد. سال‌های ابتدایی تحصیلات خود را در شهر نیویورک و تحصیلات متوسطه را در تهران به انجام رساند؛ او در سال۱۳۸۳ مدرک لیسانس خود را در رشته هنر دیجیتال از دانشگاه ملی استرالیا دریافت کرد و سپس به ایران برگشت و تاکنون مشغول فعالیت‌های هنری بوده است. او نقاشی را خودآموز یاد گرفته و پس از سغنمایشگاه عکس،نخستین نمایشگاه نقاشی‌راسال گذشته در همین گالری طراحان آزاد برپا کرد؛ این نقاش جوان روند تجربی را پیگیری می‌کند چنانچه در نمایشگاه قبل ابعاد چهره را بزرگ نقش می‌کرد و بر رفتار نقاشانه روی سطح بوم تاکید داشت، اما در این نمایشگاه فیگور ایستاده را با پرداخت ظریف‌تری ارایه داده و بیشتر درگیر درون بوم است. نمایشگاه «سلمان خوشرو» عصر جمعه ۱۳آبان افتتاح می‌شود و تا چهارم‌آذر هرروز از ساعت ۱۶ تا ۲۰ در نگارخانه طراحان آزاد، واقع در میدان فاطمی، میدان گلها، میدان سلماس، پلاک پنج دایر خواهد بود.

مرور زندگی وزیر ارشاد در «شناسنامه»

با پدرم اختلاف سلیقه ندارم

شرق: علی جنتی با شرکت در یکی از برنامه‌های صداوسیما در مورد دوره‌های مختلف زندگی خود و فعالیت‌هایی که تاکنون بر مسند وزارت ارشاد داشته است، صحبت کرد. علی جنتی، وزیر ارشاد جمعه، ششم آبان در برنامه «شناسنامه» شبکه سوم سیما شرکت کرد و در پاسخ به سوالی در مورد وضعیت ممیزی کتاب گفت: «در ابتدای ورود به وزارت ارشاد بر اساس بعضی از اظهارنظرهایی که آقای روحانی هم در دوران مبارزات انتخاباتی‌شان داشتند گفتم می‌توانیم ممیزی قبل از نشر را حذف کنیم و به دست ناشران سپرده شود. ناشران این امر را نپذیرفتند و برخی اذعان کردند که وزارت ارشاد قصد دارد سانسور را به ناشران منتقل کند. در نتیجه ما طبق ضوابط نشر خومنان وظیفه داریم این کار را بکنیم.» او در مورد وجود فهرست ممنوع‌القلم‌ها چنین عنوان کرد: «جایی‌نوشته نشده است که فهرست کرده باشند بگویند این مثلاً ۸۰۰ تا آدم هرچه کتاب آوردند نباید بپذیریم. چنین فهرستی نبوده است. یکسری افراد هستند که آدم‌های بدنام و وابسته به رژیم گذشته هستند و مورد تأیید نیستند؛ اما اینکه شما بپایید یک مجموعه را فقط به‌خاطر اسمش رد کنید، مورد قبول نیست. کتاب را بررسی می‌کنیم؛ اگر محتوا مورد قبول ما باشد، تأیید می‌شود.» وزیر ارشاد در مورد نشر نیز اظهار کرد: «در حوزه سینما مواردی که در سال۸۹مقام‌عظم‌هبری در دیدار با مدیران حوزه سینما مطرح کردند، تمام راه سازمان امور سینمایی ابلاغ کردیم. در حوزه هنر‌های نمایشی هم همین است.» او با بیان اینکه تاکنون اقدامات فوق‌العاده خوبی

جنگ‌های اسپانیا گنگور را برد

شرق: داستان‌های جنگ‌های اسپانیا مهم‌ترین جایزه ادبی فرانسه را برای یک روزنویسک و روزنامه‌نگار سابق به ارمانان آورد. لیدی سالوایر با نویسنده کتاب «گره نکن» مهم‌ترین جایزه ادبی ماه نوامبر را از آن خود کرد. این نویسنده ۶۶ساله اسپانیایی در کتاب خود به جنگ‌های داخلی اسپانیا پرداخته است؛ جنگ‌هایی که زمانی دستمایه نوشتن برای همینگوی هم شده بود. اما اینکه سالوایر چنین موضوعی را برای نوشتن انتخاب کرده است، چندان عجیب نیست، چرا که خانواده او در سال‌های دیکتاتوری فرانکو از اسپانیا فرار کردند و سال‌ها در فرانسه و در تبعید زندگی کردند. سالوایر برای گرفتن این جایزه با نویسندگان بزرگی مثل دیوید فونگینو و کمال داوود رقابت می‌کرد. اگرچه مبلغ این جایزه به‌صورت نمادین

صورت گرفته است، افزود: «شورای پروانه ساخت فیلم، شورای پروانه نمایش فیلم و در تمام حوزه‌ها اهل نظر تعیین شدند؛ من کار را به اهل آن واگذار کردم همان‌گونه که در سخنرانی خود در مجلس برای رأی‌اعتماد این امر را متذکر شدم، در حوزه معاونت‌ها

و چه در حوزه مدیران معمولاً کسانی هستند که هم دارای فکر خاص هستند و هم بدون گرایش خاصی و هم اهل نظر هستند.» جنتی سپس به موضع خود درباره تک‌خوانی زنان اشاره کرد: «به‌دلیل برخی از ملاحظات اصلاً تا به حال اجازه تک‌خوانی به خانم‌ها در جمع آقایان مطلقاً داده نشده است. به‌هیچ‌وجه در این کس‌ال‌واندی با وجود شایعاتی که انجام شده اجازه داده نشده است.»بخش دیگری از این برنامه به رابطه وزیر ارشاد با پدرش ارتباط داشت که جنتی در این رابطه گفت: «برخی گمان می‌کنند اختلاف سلیقه ما بسیار است اما در واقعیت اینگونه نیست؛ گاهی در برخی مسایل سیاسی اختلاف‌نظر وجود داشته است، مربوط به الان هم نیست مثلاً در دودحه گذشته ممکن است اختلافاتی وجود داشته است. در کمال احترامی که من نسبت به پدرم دارم و محبتی که پدر نسبت به من دارند این اختلاف‌نظر وجود داشت.»او ادامه داد: «اگر چیزی داشته باشم بخش عمده آن موهون تربیت پدر است؛ زهد، تقوا، ورع و ساده‌پستی و خصلت‌های والای اخلاقی ایشان برای من قابل لمس و مشاهده است. بنابراین برای ایشان احترام بسیاری قابل هستم با توجه به اینکه اختلاف سلیقه‌هایی در برخی مسایل سیاسی یا فرهنگی وجود دارد.»

لوازم خانگی بلومبرگ

هماهنگ با طبیعت

مصرف انرژی A+++ تاسیس ۱۸۸۳ در آلمان
با گارانتی شرکت سهند الکترونیک کیش
خانه بلومبرگ : ۸۵۹۹۵

Blomberg
seit 1883

www.blomberg.ir